

Peganum harmala .L Harmel peganum, African rue, Syrian rue, harmel حرمَل اوز رلیک (در آذربایجان)، قاتگ (در کردستان)، اسفند ازتیره قیچ یا اسفند (Zygophyllaceae) این گیاه در نواحی مختلف ایران از جمله تبریز، تهران، قم، دامغان، سمنان، خراسان، سیستان- بلوچستان.... می روید. گیاه علفی چند ساله، بدون کرک، از قاعده منشعب و چند شاخه، به ارتفاع 35-100 سانتیمتر. برگها متناوب با بریدگیهای نامنظم، گلها منفرد، معمولا متقابل با برگها. دانه ها و ریشه های آن، دارای چهار آلکالوئید هارمالین، هارمین، پگانین و هارمالول می باشند. دانه، برگها و ریشه چوب و رزین گیاه در کشورهای اروپایی به عنوان داروی معالج التهاب مفاصل و روماتیسم کاربرد دارد. دانه های این گیاه خاصیت مسقط جنین داشته و دود ناشی از سوزاندن دانه ضد عفونی کننده است. گرم و خشک، در درجه سوم خلط آور، مدر، رفع تاریکی دید، قی آور (الابیه) درد مفاصل، کم	نام علمی
	نام انگلیسی
	نام عربی
	نام های دیگر
	تیره گیاه
	مکان رویش در ایران
	گیاه شناسی
	ترکیبات شیمیایی
	بخش موثر اندام گیاه
	اثرات فارماکولوژیک در طب مدرن
	درجه سردی و گرمی
	خواص درمانی

عوارض جانبی و موارد احتیاط

سوئی چشم، مدر،
قولنج، حیض آور
(قانون)
به رغم تاریخ طولانی
مصرف به عنوان
شادی آفرین و گفته
معروف ظاهراً محرک
جنسی، به دلیل
سمی بودن آن در
طب سنتی غرب
بسیار کم مصرف
می شود (7).

1. الابییه عن
الحقایق الادویه،
ابومنصور موفق
هروی، انتشارات
دانشگاه
تهران، 1371، ص 111
2. هدایه المتعلمین
فی الطب، ابوبکر
اخوینی بخارائی، به
کوشش جلال
متینی، انتشارات
دانشگاه فردوسی
مشهد، 1371

3. قانون فی الطب،
ابن سینا، ترجمه
عبدالرحمن
شرفکندی تهران:
انتشارات سروش
(صدا و سیما)، چاپ
نهم، 1389، ج 2، ص
152

4. گیاهان داروئی ،
ژان ولاگ –
ژیری استودولا
مترجم: ساعد زمان
– انتشارات
ققنوس ، چاپ
پنجم، 1382، ص

5. معارف گیاهی،
کاربرد گیاهان در
پیشگیری و درمان
بیماریها، حسین میر
حیدر، تهران: دفتر
نشر فرهنگ
اسلامی، چاپ
پنجم، 1385،
ج 6، صص

6. فرهنگ نامهای
گیاهان ایران، ولی

منابع

الله مظفریان، تهران،
انتشارات فرهنگ
معاصر، چاپ پنجم،
1386.

7. شناخت گیاهان
دارویی و معطر ایران،
ولی الله مظفریان،
انتشارات فرهنگ
معاصر، چاپ اول،
1391، ص 1271.